

at bruge et populært Udtryk, ville have Kortene paa Bordet. Lad os faa at se, hvad der kommer ud af den hele Sag, hvorledes Forhørene ere blevne holdte, om de paagældende Numre blive indkaldte o. s. v., og hvad de svare under Forhørene. Jeg haaber, den ærede Minister vil give os Løfte herom. Der er jo intet Medlem her i Tinget, der vil gøre disse Befalingsmænd nogen Uret, tværtimod, men det, vi forlange, er: Er der nogen skyldige, saa lad dem blive tagne frem og straffede efter Loven, og ere de uskyldige, saa lad det fremgaa af Sagen, hvorledes det forholder sig. Man bør ikke kaste Haan paa hele dette glimrende Korps.

Zahle: Det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgkreds (M. Madsen) havde faaet det ud af mine Udtalelser, at jeg aldrig havde været Soldat. Han begrundede ikke nærmere, hvorpaa han støttede denne Formodning. Formodningen er i sig selv forkert, men det kan jo gerne være, at jeg derfor alligevel kan have sagt noget, der foranledigede ham til at tro, som han gjorde. Men da han ikke nærmere motiverede, hvorfor han havde den Formodning, vil jeg antage, at det hviler paa temmelig luftige Fantasier. Det ærede Medlem ytrede sig paa en saa mærkelig uklar Maade om det militære Retssystem, at jeg efterhaanden fik det Indtryk, at det ærede Medlem var langt ivrigere Journalist end Officer; thi ellers kan jeg ikke forstaa, hvorledes han kunde tiltænke Bladene en saadan Opgave som den at være Talerør for alle Hærens menige, naar de led nogen som helst Art af Overlast. Det var højst ejendommeligt, naar det ærede Medlem tilbageviste min Paastand om, at de menige Soldater i Virkeligheden slet ingen Klageret havde, med det Svar: Jo, de kunne jo gaa til Aviserne, der kunne de jo klage; der er Aviser nok, som ville optage Klagen. Naa, de Aviser, det ærede Medlem selv er Medarbejder ved, ville nu for Resten ikke optage saadanne Klager, men der er ganske vist andre Aviser, som gøre det, og som under de bestaaende, sørgelige Retsforhold derved opfylde en patriotisk Gerning. Det er nemlig slet ikke noget ufarligt at optage Soldaters Klager; det kan jo komme til at gaa haardt ud over Redaktøren af vedkommende Blad, hvis der skulde være blot det mindste fejltagte i en saadan Klage. Derfor er det en modig Gerning at optage en saadan, og set fra Redaktørens Synspunkt er det patriotisk og godt gjort af ham at optage den. Men set fra

Officerernes Synspunkt og for Resten fra almindelige Borgeres Synspunkt stiller det sig som mindre heldigt, naar Klager skulle frem gennem Aviser. Jeg synes, at først og fremmest Officererne, men ogsaa alle andre Borgere i Landet netop maa nære Ønsket om, at man ikke skal frem gennem Aviserne med Klager over Militærvæsenet og Misbrug af den disciplinære Myndighed; thi, almindelig set, kan det naturligvis ikke komme til at gavne de disciplinære Forhold i Hæren, at naar der er noget at klage over, kan man ikke faa det frem paa anden Maade end ved at gaa til Aviserne og faa det offentlig paataalt der. Paa den Maade komme meget let Ting til at staa uimodsagte i en Aarrække, som dog maaske ikke ere helt rigtige; det kan aldrig undgaa. Nu har jeg i Dag fremdraget en Artikel af 12te Oktober 1898 om Forholdene ved 6te Kompagni i Artilleriet. Havde det nu ikke været heldigere, om det med Hensyn til de Misbrug, der her ere dragne offentlig frem, havde været muligt for Klagerne at paatale dem ad den almindelige Rets Vej, saaledes at det ikke var kommet for Offentligheden, før Sagen var undersøgt og Dommen var falden? Nu betragter jeg det i og for sig som godt gjort af „Politiken“, at den drog Sagen frem, og at den gav de menige en Løjlighed til at klage, som de ikke paa anden Maade have, og det have de ikke nu. Men vi maa alle sammen ønske, at det militære Retssystem kunde blive omordnet saaledes, at Soldaterne fik en virkelig Klageret. Og naar vore Modstandere i denne Sag tale saa store, patriotiske Ord, vil jeg sige, at jeg kender ikke noget usmageligere, end at Folk stikke en eller anden officiel Dyd frem og sige: Den er jeg i en særegen Grad i Besiddelse af! hvad enten det er en særlig Patriotisme eller en særlig stærk Religiositet eller enhver som helst anden officiel Dyd; det holder jeg ikke af. Men over for den Slags Patriotisme, som er kommen frem baade fra det ærede Medlem for Fredensborg og det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgkreds, vil jeg dog tillade mig at ripostere ved at sige, at jeg tror, at de gode Patrioter i denne Sag ere os, som sige: vi maa have et andet System i den militære Retspleje, saaledes at de menige Soldater ikke ere Mænd, der ikke have Klageret eller Nødværgeret over for deres foresatte, naar de ikke ligefrem angribes paa Livet. Thi det, at en Mand ikke kan klage over Retsbrud, og at han maa: taale korporlig Vold, uden i mindste Maade at kunne forhindre en